

CYFARFOD	CYNGOR
DYDDIAD	9 HYDREF 2014
PENNAWD	DIWIGIO CYFANSODDIAD
PWRPAS	I addasu'r Cyfansoddiad i ymateb i'r newidiadau cyfrifoldebau yn dilyn ail strwythuro cyn Adran Democratiaeth a Chyfreithiol ac addasiadau yn deillio oherwydd effaith Rheoliadau Llywodraeth Leol (Gorchmynion Sefydlog) (Cymru) (Diwygio) 2014.
ARGYMHELLIAD	Bod y Cyngor yn addasu'r Cyfansoddiad yn unol a'r adroddiad.
AELOD CABINET	Cyng. Dyfed Edwards, Arweinydd y Cyngor.
AWDUR	Iwan G D Evans - Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol – Swyddog Monitro

1. Cyflwyniad

Fe fabwysiadwyd Cyfansoddiad diwygiedig gan y Cyngor ar 17 Gorffennaf 2014. Ar y 1af o Fedi daeth strwythur amgen i rym yn dilyn ail drefnu Adran Democratiaeth a Chyfreithiol. O ganlyniad mae angen addasu y trefniadau dirprwyo i sicrhau eglurdeb yn y cyfrifoldebau am benderfyniadau. Yn ychwanegol ar y 1af o Orffennaf 2014 daeth Rheoliadau Llywodraeth Leol (Gorchmynion Sefydlog) (Cymru) (Diwygio) 2014 i rym sydd yn golygu fod angen addasu y Cyfansoddiad er sicrhau ei fod yn cydymffurfio a gofynion statudol. Mae'r adroddiad yn argymhell Rheol Sefydlog ynglŷn a mynychu cyfarfodydd o bell drwy cyfarpar fideo. Yn olaf mae'r adroddiad yn ymdrin a sefyllfa Cadeirio y Pwyllgorau Trwyddedu Canolog a Thrwyddedu Cyffredinol.

2. Swyddogaethau Dirprwyedig

Yn Atodlen 1 ceir tabl sydd yn amlinellu y newidiadau a argymhellir yn sgil yr ail strwythuro. Mae rhai o'r newidiadau yn gyfrifoldeb y Weithrediaeth ac adroddir ar y rhain er gwybodaeth. Nid yw'r tabl yn awgrymu newidiadau i'r hyn a ddirprwyir ond diweddarwyd cyfeiriadau statudol sydd bellach wedi eu newid neu yn ddi-rym.

3. Rheoliadau Llywodraeth Leol (Gorchmynion Sefydlog) (Cymru) (Diwygio) 2014

Daeth y Rheoliadau i rym ar y 1af o Orffennaf 2014 ac mae gofyn statudol eu bod yn cael eu mabwysiadu. Mae'r Rheoliadau yma yn addasu Rheoliadau Llywodraeth Leol (Gorchmynion Sefydlog) (Cymru) sydd yn gosod gofynion statudol ynglŷn a chynnwys Rheoliadau Sefydlog ynglŷn a materion megis pleidleisio, arwyddo cofnodion, staff a phenodi Prif Swyddogion.

Gallir crynhoi y newidiadau sydd yn ganlyniad o'r Rheoliadau:

- i. Diddymu pob cyfeiriad at fodolau llywodraethu Maer a Rheolwr Cyngor a Threfniadau Amgen;
- ii. Darparu'r un statws i Bennaeth Gwasanaethau Democraataidd ac y rhoddir i Bennaeth y Gwasanaeth Cyflogedig, Swyddog Monitro a Prif Swyddog Cyllid ynglŷn a'r broses ar gyfer ymchwilio a chymryd camau disgyblaeth yn eu herbyn;
- iii. Diwygio Rheol 9 sydd yn ymwneud a'r drefn ar gyfer ymdrin a honiadau o gamymddwyn yn erbyn y swyddogion uchod;
- iv. Ychwanegu y warchodaeth uchod at swyddogion oedd, ond nid ydynt bellach yn dal y swyddogaethau uchod ble cyfyd y seiliau am y gweithredu yn deillio o'i cyfnod yn y swyddogaeth;
- v. Gosod gofyn statudol i hysbysu swyddi Prif Swyddogion yn gyhoeddus ble mae cyfanaswn cydnabyddiaeth flynyddol y swydd yn uwch na £100,000 y flwyddyn ac eithrio penodiadau dros dro am gyfnodau sefydlog hyd at 12 mis;
- vi. Ychwanegu Pennaeth Gwasanaethau Democraataidd a Swyddog Monitro i'r swyddi nad ydynt yn ddarostyngedig i'w penodi na'i diswyddo gan Bennaeth Gwasanaeth Cyflogedig;
- vii. Fod unrhyw benderfyniad i osod neu addasu y gydnabyddiaeth a delir i Brif Swyddog yn nwylo'r Cyngor Llawn.

Mae'r addasiadau i'r Cyfansoddiad sydd angen er cyd ymfurfio wedi eu hamlygu yn Atodlen 2.

4. Pwyllgorau Trwyddedu

Sefydlwyd y Pwyllgor Trwyddedu Canolog i ymdrin â materion o dan Ddeddf Trwyddedu 2003 a Deddf Gamblo 2005. Mae'n ofynnol yn statudol i sefydlu'r pwyllgor hwn, ond ni all ystyried unrhyw fater arall. Fel canlyniad sefydlodd y Cyngor y Pwyllgor Trwyddedu Cyffredinol i benderfynu ar faterion trwyddedu eraill.

Yn gyfansoddiadol felly maent yn ddau bwyllgor gwahanol sy'n cynnal cyfarfodydd ar wahân . Serch hynny, mae'r Cyngor hefyd wedi penderfynu y bydd y ddau bwyllgor yn cynnwys yr un pymtheg aelod, ac mae hynny wedi ei gynnwys yn y Cyfansoddiad.

Mae'r Cyfansoddiad hefyd yn darparu na all yr un aelod fod yn gadeirydd ar fwy nag un pwyllgor. O dan y Cyfansoddiad presennol felly rhaid penodi dau aelod gwahanol i gadeirio'r pwyllgorau.

Ystyriwyd y mater yma gan y Pwyllgorau yn eu cyfarfod ar 15 Medi 2014.
Penderfynwyd :

“ Yn unfrydol argymhell i gyfarfod nesaf o'r Cyngor Llawn, (9.10.14) gymeradwyo'r cais i ddiwygio cyfansoddiad y cyngor (rhan 4/ rheolau gweithdrefn/10 para 1, 2 a 5) ar gyfer y ddau bwyllgor trwyddedu yn unig”

5. Mynychu o Bell

Mae'r Pwyllgor Gwasanethau Democrataidd wedi trafod mynychu pwyllgorau o bell. Yn ystod y trafodaethau hynny, bu cytundeb am ganiatáu mynychu pwyllgorau o bell o Swyddfeydd eraill y Cyngor yn Nolgellau a Phwllheli.

Wrth gwrs mae rhai cymhlethdodau posib gyda datblygiad o'r fath o ran pethau fel y cworwm ar gyfer cyfarfodydd a beth sydd yn digwydd pe byddai'r offer yn methu ar unrhyw bwynt. Mae'r dechnoleg i alluogi'r mynediad hynny yn ei le, yn cynnwys darparu gwasanaethau cyfieithu drwy'r offer ac mae'n cael ei brofi cyn ei ddefnyddio'n ffurfiol.

Yn ei gyfarfod ar 9 Medi 2014 penderfynodd y Pwyllgor argymhell addasiadau i gyfansoddiad y Cyngor fyddai yn caniatáu i aelodau fynychu Pwyllgorau o bell.

Atodir Rheol Gweithdrefn Drafft yn Atodiad 4

O safbwynt sefyllfa cworwm dylid nodi ar sail argymhelliad y Pwyllgor Gwasanethau Democrataidd y gall methiant gan y cyswllt electroneg olygu na fydd cworwm i'r Pwyllgor.

Argymhelliad y Pwyllgor

PENDERFYNWYD mynegi'r sylwadau canlynol ar y drafft o Reol Gweithdrefn i'r Cyngor fel y gellir ei brosesu i'w gynnwys, maes o law, yng Nghyfansoddiad y Cyngor:-

- **4.17.1** – Cytuno y dylid darparu fideo-gynadledda yn swyddfeydd y Cyngor yn Nolgellau a Phwllheli ac yn Siambr Dafydd Orwig a Siambr Hywel Dda yng Nghaernarfon i ganiatáu i aelodau ymuno â phwyllgorau o bell.
- **4.17.2** - Y dylid rhestru'r pwyllgorau craffu, y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd a'r Pwyllgor Iaith fel yr unig rai sy'n gymwys i gael presenoldeb o bell ynddynt gan nad ydynt yn gwneud penderfyniadau gweithredol.
- **4.17.3** – Y dylai aelod sy'n dymuno ymuno o bell mewn pwyllgor roi o leiaf 4 diwrnod o rybudd i'r Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd. Dylid cynnwys nodyn ar flaen y rhaglen yn cyfarwyddo'r aelodau i gysylltu â'r Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu os ydynt yn dymuno ymuno o bell, gan hefyd gynnwys yr

un cyfarwyddyd yn yr e-bost i aelodau sy'n cynnwys y linc i'r rhaglen.

- **4.17.4** – Ni chredir bod angen y rheol hon. Mae cael y rheol hon a rheol 4.17.5 (sy'n statudol) yn cymhlethu gweinyddiaeth y pwyllgor heb ychwanegu fawr ar ei reolaeth. Hefyd, gan fod rheol 4.17.4 yn gwahardd aelodau sy'n ymuno o bell rhag cyfrif at y cworwm, byddai'n rhaid cael o leiaf chwarter aelodau'r pwyllgor yn yr ystafell gyfarfod, a gallai hynny fod yn anymarferol ar brydiau.
- **4.17.5** – Y dylai nifer yr aelodau sy'n mynychu yn yr ystafell lle cynhelir y cyfarfod fod yn 30% o'r holl aelodau sy'n mynychu'r cyfarfod (boed yn yr ystafell gyfarfod neu'n ymuno o bell).
- **4.17.6** – Os yw'r cysylltiad yn cael ei golli, mater i'r Cadeirydd yw penderfynu a ddylid gohirio'r cyfarfod ai peidio, ond er cwrteisi, dylai wneud bob ymdrech i gysylltu â'r aelodau sydd ym Mhwllheli a Dolgellau i'w hysbysu o'i benderfyniad.

Argymhelliad

Fod y Cyngor yn cymeradwyo y diwygiadau i'r Cyfansoddiad yn unol a'r adroddiad.

Atodiad 1A
Addasiadau yn nwylo'r Cyngor .

Cyfredol	Addasiad
Adran 5 – Y Cabinet 5.8.3 <u>Cynllun Dirprwyo a Swyddogaethau Gweithredol y Cyngor</u> • Caiff yr Arweinydd ddiwygio'r cynllun dirprwyo mewn perthynas â Swyddogaethau Gweithredol ar unrhyw adeg. Wrth wneud hynny, bydd yr Arweinydd yn rhoi rhybudd ysgrifenedig i'r Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd a'r unigolyn, y corff neu'r pwyllgor dan sylw. Mae'n rhaid i'r rhybudd amlinellu maint y diwygiad i'r cynllun dirprwyo, a pha un a yw'n golygu tynnu dirprwyaeth yn ôl oddi ar unrhyw unigolyn, corff neu bwyllgor. Bydd y <u>Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd</u> yn cyflwyno adroddiad i gyfarfod cyffredin nesaf y Cyngor yn amlinellu'r newidiadau a wnaed gan yr Arweinydd.	Dileu “Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd “ Ychwanegu “Swyddog Monitro”

Adran 13 – Y Cyngor Llawn

13. Y ddyletswydd i ddatgan bod yna le gwag mewn swydd mewn rhai achosion.	Adran 86 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Dileu “Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd “ Ychwanegu Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
14. Y ddyletswydd i roi hysbysiad cyhoeddus o le gwag achlysurol.	Adran 87 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Dileu “Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd “ Ychwanegu Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd

16. Y pŵer i benderfynu ffioedd ac amodau ar gyfer rhoi copïau o ddogfennau etholiadol neu ddarnau allan ohonynt.	Rheol 48(3) o Reolau Etholiadau Lleol (Prif Ardaloedd) 1986 (O.S. 1986/2214) a Rheol 48(3) o Reolau Etholiadau Lleol (Plwyfi a Chymunedau) 1986 (O.S. 1986/2215).	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol.	Dileu
18. Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Cynrychiolaeth y Bobl) 2007/236	Amrywiol bwerau dan Ran 2	Dirprwyir swyddogaethau'r swyddog canlyniadau i'r Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol.	Dileu

32. Y pŵer i gymeradwyo safleoedd ar gyfer gweinyddu priodasau.	Rhan 46A o Ddeddf Priodasau 1949 (p. 76) , adran 6A o Ddeddf Partneriaethau Sifil 2004 a'r Rheoliadau Priodasau a Phartneriaethau Sifil (Safleoedd a Gymeradwywyd) 2005 (O.S. 2005/3168)	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol.	Dileu "Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol" Ychwanegu "Pennaeth Oedolion, Iechyd a Llesiant"
33. Y pŵer i gofrestru tir comin neu lawntiau trefi neu bentrefi, ac eithrio os yw'r pŵer yn adferadwy ar gyfer rhoi effaith i'r canlynol yn unig - (a) cyfnewid tiroedd y mae gorchymyn o dan adran 19(3) o Ddeddf Caffael Tir 1981 (p.67) neu baragraff 6(4) o Atodlen 3 iddi yn effeithio arnynt; neu (b) gorchymyn o adran 147 o Ddeddf Amgáu Tiroedd 1845 (p. 8 a 9 Vict. p.118).	Rheoliad 6 o Reoliadau Cofrestru Tiroedd Comin (Tiroedd Newydd) 1969 (O.S. 1969/1843).	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol.	Dileu "Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol" Ychwanegu "Pennaeth Rheoleiddio"

34. Y pŵer i gofrestru amrywiadau ar hawliau comin.	Rheoliad 29 o Reoliadau Cofrestru Tiroedd Comin (Cyffredinol) 1966 (O.S. 1966/1471).		Dileu “Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol” Ychwanegu “Pennaeth Rheoleiddio”

Adran 13 Atodiad 3 Rhan 6 Cynllun Dirprwyo Swyddogion

		Cyfredol	Addasiad
6.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol		Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol
	Yn y " <u>Cynllun Dirprwyo i Bwyllgorau</u> " yn Atodiad 1 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad, nodir lle mae swyddogaethau nad ydynt yn gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth wedi eu dirprwyo i Brif Swyddogion. Lle nad oes prif swyddog wedi ei enwi yn y ddogfen honno nid yw'r pŵer wedi ei ddirprwyo, ond yn hytrach fe'i cedwir gan y pwyllgor.		
	<u>Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cyngor</u>		
6.1	Gweithredu fel Swyddog Monitro'r Cyngor dan Adran 5 Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol
6.2	Gweithredu fel Swyddog Priodol y Cyngor ac eithrio lle mae darpariaethau'r gyfraith, y cynllun hwn neu rannau eraill o'r Cyfansoddiad yn rhoi'r swyddogaeth i swyddog arall.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol

	6.3	Gweithredu holl bwerau'r Cyngor fel awdurdod cofrestru tir comin.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Pennaeth Rheoleiddio
	6.4	Awdurdod i gymeradwyo eiddo ar gyfer gweinyddu priodasau a chofrestru partneriaethau sifil	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Pennaeth Oedolion, Iechyd a Llesiant
	6.5	Penderfynu ar apelïadau cam 2 trefn datrys anghydfod Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol

Atodiad 1B

Addasiadau yn nwylo'r Weithrediaeth

	<u>Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cabinet</u>			
	6.6	Gweithredu ar sail dydd i ddydd ac o fewn y cynllun yn y meysydd canlynol:-		
		Cyfreithiol	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol
		Cwynion	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol
		Etholiadau	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol
		Argraffu	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Pennaeth Adnoddau Dynol
		Cyfieithu	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Pennaeth Strategol a Gwella
		Cefnogi'r Cabinet	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Prif Weithredwr
		Cofrestru genedigaethau,	Pennaeth Democratiaeth a	Pennaeth Oedolion,

		marwolaethau a phriodasau	Chyfreithiol	Iechyd a Llesiant
		Chwiliadau, pridiannau tir a thir comin.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Pennaeth Rheoleiddio
		Cefnogi'r Crwner	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol
6.7		Cychwyn, amddiffyn neu setlo achosion cyfreithiol (boed yn enw'r Cyngor neu yn enw swyddog penodol o'r Cyngor) dan y gyfraith gyffredin neu dan unrhyw ddeddfwriaeth, is-ddeddfwriaeth, orchymyn neu is-ddeddf a rydd swyddogaethau i'r Cyngor neu ynglŷn â swyddogaethau a ymgwymerir ganddo ac i wneud apêl yn erbyn unrhyw ddyfarniad cyfreithiol. Er osgoi unrhyw amheuaeth mae'r awdurdod hwn yn cynnwys cymryd pob cam trefniadaethol gan gynnwys cyflwyno rhybuddion, statudol neu fel arall, gwrth-rybuddion a rhybuddion i ymadael.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol
6.8		Awdurdodi swyddogion y Cyngor i weithredu dan baragraff 6.2. yn yr un modd â hithau/ag yntau ac i erlyn neu amddiffyn neu ymddangos mewn unrhyw achosion cyfreithiol yn rhinwedd darpariaethau Adran 223 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 neu unrhyw ddeddfwriaeth berthnasol arall a fo mewn grym o bryd i'w gilydd. Rhaid i'r Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol gadw rhestr o bob awdurdod a roddir ganddi/o wrth weithredu ei b/phwerau dan yr is-baragraff hwn.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol
6.9		Bod yn swyddog priodol at ddibenion cofrestru genedigaethau, marwolaethau a phriodasau.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Pennaeth Oedolion, Iechyd a Llesiant
6.10		Gweithredu pwerau'r Cyngor dan Ddeddf Priodas 1994 a Deddf Partneriaeth Sifil 2004.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol	Pennaeth Oedolion,

				Iechyd a Llesiant
6.11	Awdurdod i lofnodi tystysgrifau ar gyfer Cofrestrfa Dir Ei Mawrhydi a chofrestru unrhyw bridiant tir ar ran y Cyngor.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol		Pennaeth Rheoleiddio
6.12	Awdurdod i wneud gorchmynion dan Ddeddf Cymalau Heddlu Tref 1847.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol		Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol
6.13	Awdurdod i osod sêl gyffredin y Cyngor ar ddogfennau yn dilyn penderfyniad dilys gan y Cyngor neu'r Cabinet, Pwyllgor, Aelod Cabinet neu swyddog yn gweithredu pwerau dirprwyedig, ac i awdurdodi swyddogion eraill i weithredu yn yr un modd.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol		Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol
6.14	Awdurdod i roi tystysgrif ynglŷn â dyletswyddau gwleidyddol swydd dan adran 3 Deddf Tai a Llywodraeth Leol 1989.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol		Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol
6.15	Gweithredu ar adroddiadau gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru dan Adran 21 Deddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2005.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol		Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol
6.16	Mewn ymgynghoriad â'r pennaeth priodol awdurdodi taliadau mewn achosion o gamweinyddu dan Adran 92 Deddf Llywodraeth Leol 2000 neu mewn achosion o gwynion dan Adran 34, Deddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2005 (ar yr amod yr ymgynghorir hefyd hefo Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio yn achos unrhyw daliad dros £10,000).	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol		Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol
6.17	Rhoi barn fel person cymwys dan Adran 36 Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol		Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol
6.18	Cynnal adolygiadau o geisiadau rhyddid gwybodaeth.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol		Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol
6.19	Bod y Swyddog Awdurdodi ar gyfer dibenion Deddf Rheoleiddio Pwerau Ymchwilio 2000 a caiff awdurdodi swyddogion eraill o fewn y gwasanaeth i fod yn Swyddog Awdurdodi yn yr un modd.	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol		Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol

ATODIAD 2

ADRAN 11

11. SWYDDOGION

11.1 Strwythur Rheoli

11.1.1 Cyffredinol

Caiff y Cyngor Llawn gyflogi'r cyfryw staff (y cyfeirir atynt fel Swyddogion) ag y mae'n ystyried sy'n briodol i gyflawni ei swyddogaethau.

11.1.2 Pennaeth y Gwasanaeth Cyflogedig, y Swyddog Monitro ,Prif Swyddog Cyllid a Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd. Bydd y Cyngor yn dynodi'r swyddi canlynol fel y dangosir:

Swydd	Dynodiad
Prif Weithredwr	Pennaeth y Gwasanaeth Cyflogedig
Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol	Swyddog Monitro
Pennaeth Cyllid	Prif Swyddog Cyllid
Pennaeth Strategol a Gwella	Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd

Bydd y swyddogaethau a ddisgrifir yn Adrannau 11.2 i 11.5 yn berthnasol i'r swyddi hyn.

11.1.3 Yn yr adran yma golygai unrhyw gyfeiriad at “Brif Swyddog”, Brif Swyddog” o fewn ystyr Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Gorchmynion Sefydlog) (Cymru) 2006).

11.2. Swyddogaethau Pennaeth y Gwasanaeth Cyflogedig

11.2.1 Cyflawni Swyddogaethau gan y Cyngor

Mae Adran 4 Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 yn gosod dyletswydd ar awdurdodau i ddynodi un o'u swyddogion yn Bennaeth y Gwasanaeth Cyflogedig. Bydd Pennaeth y Gwasanaeth Cyflogedig yn adrodd i'r Cyngor Llawn ar y ffordd y cydlynir y broses o gyflawni swyddogaethau'r Cyngor, nifer a gradd y staff sydd eu hangen i gyflawni'r swyddogaethau, trefniadaeth staff yr awdurdod, a phenodi staff yr awdurdod a rheolaeth briodol arnynt.

11.2.2 Cyfyngiadau ar Swyddogaethau

Ni chaiff Pennaeth y Gwasanaeth Cyflogedig fod yn Swyddog Monitro nac yn Bennaeth y Gwasanaethau Democratiaidd, ond caiff ddal swydd Prif Swyddog Cyllid os yw'n gyfrifydd cymwysedig.

11.3 Swyddogaethau'r Swyddog Monitro

Amlinellir y rhain yn adran 5 Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 fel y'i diwygiwyd.

11.3.1 Cynnal y Cyfansoddiad

Bydd y Swyddog Monitro yn cynnal fersiwn gyfredol o'r Cyfansoddiad ac yn sicrhau ei fod ar gael yn eang er mwyn i Aelodau, staff a'r cyhoedd allu cyfeirio ato.

11.3.2 Sicrhau bod y Penderfyniadau a Wneir yn Gyfreithlon ac yn Deg

Ar ôl ymgynghori â Phennaeth y Gwasanaeth Cyflogedig a'r Prif Swyddog Cyllid, bydd y Swyddog Monitro yn adrodd i'r Cyngor Llawn neu'r Cabinet mewn perthynas ag unrhyw Swyddogaeth os yw ef/hi o'r farn y byddai unrhyw gynnig, penderfyniad neu hepgoriad yn arwain at anghyfreithlondeb neu os yw unrhyw benderfyniad neu hepgoriad wedi arwain at gamweinyddu. Bydd adroddiad o'r fath yn atal y cynnig neu'r penderfyniad rhag cael ei roi ar waith nes bod yr adroddiad wedi cael ei ystyried.

11.3.3 Cefnogi'r Pwyllgor Safonau

Bydd y Swyddog Monitro yn cyfrannu at hyrwyddo a chynnal safonau uchel o ymddygiad trwy gefnogi'r Pwyllgor Safonau.

11.3.4 Derbyn Adroddiadau

Bydd y Swyddog Monitro yn derbyn ac yn gweithredu ar adroddiadau a wneir gan yr Ombwdsmon a phenderfyniadau'r tribiwnlysoedd achos.

11.3.5 Cynnal Ymchwiliadau

Bydd y Swyddog Monitro yn cynnal ymchwiliadau i faterion a atgyfeirir gan yr Ombwdsmon ac yn llunio adroddiadau neu'n gwneud argymhellion mewn perthynas â hwy i'r Pwyllgor Safonau.

11.3.6 Swyddog Priodol ar gyfer Mynediad at Wybodaeth

Bydd y Swyddog Monitro yn sicrhau bod penderfyniadau Gweithredol, ynghyd â'r rhesymau dros y penderfyniadau hynny, ac adroddiadau gan Swyddogion Perthnasol a phapurau cefndir ar gael yn gyhoeddus cyn gynted â phosibl.

11.3.7 Cynghori ynghylch pa un a yw penderfyniadau'r [Cabinet] [y Weithrediaeth] o fewn y Gyllideb a'r Fframwaith Polisi

Bydd y Swyddog Monitro, ar y cyd â'r Prif Swyddog Cyllid, yn cynghori ynghylch pa un a yw penderfyniadau'r Cabinet yn unol â'r Gyllideb a'r Fframwaith Polisi.

11.3.8 Rhoi Cyngor

Bydd y Swyddog Monitro yn rhoi cyngor i'r Cynghorwyr ar faterion yn ymwneud â chwmpas pwerau a'r awdurdod i wneud penderfyniadau, camweinyddiaeth, amhriodoldeb ariannol, uniondeb a'r Gyllideb a'r Fframwaith Polisi.

11.3.9 Cyfyngiadau ar Swyddi

Ni chaiff y Swyddog Monitro fod yn Brif Swyddog Cyllid, Pennaeth y Gwasanaeth Cyflogedig na'r Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd.

11.4 Swyddogaethau'r Prif Swyddog Cyllid

Amlinellir y rhain yn adran 151 Deddf Llywodraeth Leol 1972.

11.4.1 Sicrhau Cyfreithlondeb a Doethineb Ariannol y Penderfyniadau a Wneir

Ar ôl ymgynghori â Phennaeth y Gwasanaeth Cyflogedig a'r Swyddog Monitro, bydd y Prif Swyddog Cyllid yn adrodd i'r Cyngor Llawn neu'r Cabinet mewn perthynas â Swyddogaeth Weithredol, ac archwilydd allanol y Cyngor os yw ef/hi o'r farn y bydd unrhyw gynnig, penderfyniad neu ffordd o weithredu yn golygu gwariant anghyfreithlon, neu'n anghyfreithlon ac yn debygol o achosi colled neu ddiffyg neu os yw'r Cyngor ar fin cofnodi eitem o'r cyfrifon yn anghyfreithlon.

11.4.2 Gweinyddu Materion Ariannol

Bydd y Prif Swyddog Cyllid yn gyfrifol am weinyddu materion ariannol y Cyngor.

11.4.3 Cyfrannu at Reolaeth Gorfforaethol

Bydd y Prif Swyddog Cyllid yn cyfrannu at reolaeth gorfforaethol y Cyngor, yn enwedig trwy ddarparu cyngor ariannol proffesiynol.

11.4.4 Rhoi Cyngor

Bydd y Prif Swyddog Cyllid yn rhoi cyngor i'r holl Gynghorwyr ar faterion yn ymwneud â chwmpas pwerau a'r awdurdod i wneud penderfyniadau, camweinyddiaeth, amhriodoldeb

ariannol, uniondeb a'r Gyllideb a'r Fframwaith Polisi, a bydd yn cefnogi a chynghori Cynghorwyr a Swyddogion yn eu rolau priodol.

11.4.5 Rhoi Gwybodaeth Ariannol

Bydd y Prif Swyddog Cyllid yn rhoi gwybodaeth ariannol i'r cyfryngau, aelodau'r cyhoedd a'r gymuned.

11.4.6 Cynghori ynghylch pa un a yw penderfyniadau'r Cabinet o fewn y Gyllideb a'r Fframwaith Polisi

Bydd y Prif Swyddog Cyllid, ar y cyd â'r Swyddog Monitro, yn cynghori ynghylch pa un a yw penderfyniadau'r Cabinet yn unol â'r Gyllideb a'r Fframwaith Polisi.

11.4.7 Cyfyngiadau ar Swyddi

Ni chaiff y Prif Swyddog Cyllid fod yn Swyddog Monitro na'r Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd.

11.5 Swyddogaethau'r Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd

Amlinellir y rhain yn adran 9 y Mesur. Swyddogaethau'r Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd yw:

- 11.5.1 rhoi cymorth a chyngor i'r awdurdod mewn perthynas â'i gyfarfodydd, yn amodol ar baragraff 11.5.10;
- 11.5.2 rhoi cymorth a chyngor i bwyllgorau'r awdurdod (heblaw am y pwyllgorau a grybwyllir ym mharagraff 11.5.5) ac aelodau'r pwyllgorau hynny, yn amodol ar baragraff 11.5.10;
- 11.5.3 rhoi cymorth a chyngor i unrhyw gydbwyllgor y mae awdurdod lleol yn gyfrifol am ei drefnu ac aelodau'r pwyllgor hwnnw, yn amodol ar baragraff 1.5.10;
- 11.5.4 hyrwyddo rôl Pwyllgorau Craffu yr awdurdod;
- 11.5.5 rhoi cymorth a chyngor i:
 - (a) Bwyllgorau Craffu yr awdurdod ac aelodau'r pwyllgorau hynny; a
 - (b) Phwyllgor Gwasanaethau Democrataidd yr awdurdod ac aelodau'r pwyllgor hwnnw;
 - (c) rhoi cymorth a chyngor mewn perthynas â swyddogaethau Pwyllgor Craffu yr awdurdod i bob un o'r canlynol:
 - (i) aelodau'r awdurdod;

(ii) aelodau gweithrediaeth yr awdurdod;

(iii) swyddogion yr awdurdod.

11.5.6 rhoi cymorth a chyngor i bob aelod o'r awdurdod mewn perthynas â chyflawni rôl aelod o'r awdurdod, yn amodol ar baragraff 11.5.11;

11.5.7 llunio adroddiadau a gwneud argymhellion mewn perthynas ag unrhyw un o'r canlynol:

(a) nifer a gradd y staff sydd eu hangen i gyflawni swyddogaethau gwasanaethau democrataidd;

(b) penodi staff i gyflawni swyddogaethau gwasanaethau democrataidd;

(c) trefniadaeth staff sy'n cyflawni swyddogaethau gwasanaethau democrataidd a rheolaeth briodol arnynt;

11.5.8 y cyfryw swyddogaethau eraill ag y gellid eu pennu gan y gyfraith.

11.5.9 Cyfyngiadau ar Swyddi

Ni chaiff y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd fod yn Bennaeth y Gwasanaeth Cyflogedig, y Swyddog Monitro na'r Prif Swyddog Cyllid.

11.5.10 Mae rhoi cyngor ynghylch pa un a ddylai swyddogaethau'r cyngor gael eu harfer neu pa un a ddylent fod wedi cael eu harfer, neu sut y dylai swyddogaethau'r cyngor gael eu harfer neu sut y dylent fod wedi cael eu harfer, yn berthnasol dim ond i gyngor yn ymwneud â swyddogaethau'r Pwyllgor Craffu a'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd.

11.5.11 Nid yw cyngor i Aelod yn cynnwys cyngor mewn perthynas â'i rôl fel Aelod gweithredol ac nid yw'n cynnwys cyngor ynghylch mater sy'n cael ei ystyried mewn cyfarfod neu y bwriedir ei ystyried mewn cyfarfod (heblaw am gyfarfod Pwyllgor Craffu neu'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd).

11.6 Dyletswydd i Ddarparu Adnoddau Digonol i Bennaeth y Gwasanaeth Cyflogedig, y Swyddog Monitro, y Prif Swyddog Cyllid a'r Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd

Bydd y Cyngor yn darparu'r cyfryw Swyddogion, llety ac adnoddau eraill i Bennaeth y Gwasanaeth Cyflogedig, y Swyddog Monitro, y Prif

Swyddog Cyllid a'r Pennaeth Gwasanaethau Democraidd ag y mae'n ystyried sy'n ddigonol i ganiatáu ar gyfer cyflawni eu dyletswyddau.

11.7 Ymddygiad

Bydd Swyddogion yn cydymffurfio â'r Cod Ymddygiad ar gyfer Swyddogion a'r Protocol ar Gysylltiadau Swyddogion/Aelodau a amlinellir yn Adrannau 20 a 21 **Error! Reference source not found.** y Cyfansoddiad hwn.

11.8 Cyflogaeth

Bydd y drefn ar gyfer recriwtio, dethol a diswyddo Swyddogion yn cydymffurfio â'r Rheolau Cyflogaeth Swyddogion a amlinellir isod.

11.9 Cydnabyddiaeth Prif Swyddogion

Bydd y Cyngor Llawn yn penderfynu ar lefel ac unrhyw newid yn y gydnabyddiaeth sydd i'w dalu i Brif Swyddog. Diffinnir cydnabyddiaeth yn unol â Deddf Lleoliaith 2011 Adran 43(3).

11.10 Rheolau Gweithdrefnol Cyflogaeth Swyddogion

11.10.1 Recriwtio a Phenodi

- (a) Datganiadau
 - (i) Mae'r Cyngor wedi llunio gweithdrefnau sy'n cynnwys gofyniad bod yn rhaid i unrhyw ymgeisydd ar gyfer ei benodi/phenodi'n Swyddog ddatgan yn ysgrifenedig pa un a oes ganddo/ganddi unrhyw berthynas ag unrhyw un o gynghorwyr neu Swyddogion y Cyngor.
 - (ii) Ni fydd unrhyw ymgeisydd sy'n perthyn i Gynghorydd neu uwch Swyddog yn cael ei benodi/phenodi heb awdurdod y Prif Swyddog perthnasol neu Swyddog a enwebwyd ganddo/ganddi.
- (b) Ceisio Cefnogaeth ar gyfer Penodiad
 - (i) Bydd y Cyngor yn anghymhwysu unrhyw ymgeisydd sy'n ceisio cefnogaeth unrhyw Gynghorydd ar gyfer unrhyw benodiad gyda'r Cyngor, boed hynny'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol. Bydd cynnwys y paragraff hwn yn cael ei nodi mewn unrhyw wybodaeth recriwtio.
 - (ii) Ni chaiff unrhyw un o Gynghorwyr na chyflogeion y Cyngor geisio cefnogaeth i unrhyw unigolyn ar gyfer unrhyw benodiad gyda'r Cyngor.

11.10 .2 Recriwtio Prif Swyddogion

Pan fydd y Cyngor yn bwriadu penodi Prif Swyddog (o fewn ystyr Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Gorchmynion Sefydlog) (Cymru) 2006) bydd y Cyngor yn ac, yn ddarostyngedig i'r gofyn yn (b)(ii) isod na fwriedir gwneud y penodiad yn unig o blith ei swyddogion presennol, rhaid iddo wneud y canlynol :

- (a) llunio datganiad sy'n cynnwys y canlynol:
 - (i) dyletswyddau'r Swyddog dan sylw; ac
 - (ii) unrhyw gymwysterau neu rinweddau a geisir yn yr unigolyn sydd i'w benodi/phenodi;
- (b) (i) gwneud trefniadau i'r swydd gael ei hysbysebu yn y fath fodd sy'n debygol o'i dwyn i sylw unigolion sy'n gymwys i wneud cais amdani, ac
 - (ii) mewn achos ble mae cydnabyddiaeth flynyddol y swydd yn £100,000 neu fwy rhaid i'r hysbyseb fod yn gyhoeddus oni bai fod y penodiad am gyfnod penodedig sydd ddim mwy na 12 mis o hyd
- (c) gwneud trefniadau i gopi o'r gweithdrefnau a grybwyllwyd ym mharagraff (a) gael eu hanfon at unrhyw unigolyn ar gais.
- (d) Bydd y camau a grybwyllir yn (a) i (c) uchod yn cael eu dirprwyo i'r Prif Weithredwr i'w cymryd
- (e) Ar achlysur ble hysbysebwyd swydd yn unol â pharagraff (b) mae rhaid i'r Cyngor unai:
 - (i) gyfweld pob ymgeisydd cymwys ar gyfer y swydd neu,
 - (ii) ddewis rhestr fer o blith yr ymgeiswyr cymwys a chyfweld y rhai a gynhwysir ar y rhestr fer.
- (f) Ble na dderbyniwyd cais gan berson cymwys neu, fod y Cyngor yn penderfynu ail hysbysebu'r swydd gall y Cyngor wneud trefniadau pellach ar gyfer hysbysebu un unol a pharagraff (b)
- (g) Bydd y camau a grybwyllir ym mharagraffau (e) a (f) uchod yn cael eu dirprwyo i'r pwyllgor priodol yn unol â chynllun dirprwyo'r Cyngor i bwyllgor i bwyllgorau ac is-bwyllgorau.
- (h) Lle bo dyletswyddau prif swyddog yn cynnwys cyflawni swyddogaethau dau neu fwy o awdurdodau perthnasol yn rhinwedd adran 101(5) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972:
 - (i) gall y camau a gymerwyd dan baragraff (a) neu (b) uchod gael eu cymryd gan gydbwyllgor yr awdurdodau perthnasol hynny, is-bwyllgor o'r pwyllgor hwnnw neu brif swyddog unrhyw rai o'r awdurdodau perthnasol dan sylw; a

- (ii) gellir penodi unrhyw brif swyddog gan y cyfryw gydbwyllgor, is-bwyllgor o'r pwyllgor hwnnw neu bwyllgor neu is-bwyllgor o unrhyw rai o'r awdurdodau perthnasol hynny.

11.10.3 Penodi Prif Weithredwr

- (a) Bydd y Cyngor Llawn yn cymeradwyo penodiad Prif Weithredwr, yn dilyn argymhelliad ynghylch y cyfryw benodiad gan un o bwyllgorau neu is-bwyllgorau'r Cyngor. Mae'n rhaid i'r pwyllgor neu'r is-bwyllgor hwnnw gynnwys o leiaf un Aelod o'r Cabinet .

11.10.4. Penodi a Diswyddo Prif Swyddogion

- (a) Yn y paragraff hwn:
 - mae "y Pwyllgor" yn golygu'r Pwyllgor Penodi Prif Swyddogion; ac
 - mae "y Swyddog Priodol" yn golygu'r Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd.
- (b) Y Pwyllgor sy'n gyfrifol am benodi a diswyddo'r Prif Weithredwr a Phrif Swyddogion.
- (c) Mae'n rhaid i o leiaf un Aelod o'r Cabinet fod yn Aelod o'r Pwyllgor ac ni ddylai mwy na hanner Aelodau'r Pwyllgor hwnnw fod yn Aelodau o'r Cabinet (Atodlen 3 Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Gorchmynion Sefydlog) (Cymru) 2006).
- (ch) Pan fydd y Pwyllgor yn bwriadu penodi neu ddiswyddo'r Prif Weithredwr, mae'n rhaid i'r Cyngor Llawn gymeradwyo'r penodiad hwnnw cyn i'r cynnig o benodiad gael ei wneud neu mae'n rhaid iddo gymeradwyo'r diswyddiad hwnnw cyn i'r rhybudd diswyddo gael ei roi.
- (d) Lle bo dyletswyddau prif swyddogion yn cynnwys cyflawni swyddogaethau dau neu fwy o awdurdodau perthnasol yn rhinwedd adran 101(5) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 -
 - (i) gall y camau a gymerwyd dan baragraff 1 neu 2 uchod gael eu cymryd gan gydbwyllgor yr awdurdodau perthnasol hynny, is-bwyllgor o'r pwyllgor hwnnw neu brif swyddog unrhyw rai o'r awdurdodau perthnasol dan sylw; a
 - (iii) gellir penodi unrhyw brif swyddog gan y cyfryw gydbwyllgor, is-bwyllgor o'r pwyllgor hwnnw neu bwyllgor

neu is-bwyllgor o unrhyw rai o'r awdurdodau perthnasol hynny.

11.10.5 Swyddogion Eraill

- (a) Y Prif Weithredwr neu ei (h)enwebai ef/hi sy'n gyfrifol am benodi a diswyddo Swyddogion islaw Prif Swyddog, ac ni chaiff cynghorwyr ymgymryd â'r swyddogaeth hon.
- (b) Ni fydd cynghorwyr yn ymwneud â chymau disgyblu yn erbyn unrhyw Swyddog islaw Prif Swyddog ac eithrio pan fydd angen iddynt gymryd rhan mewn unrhyw ymchwiliad i gamymddwyn honedig neu pan fydd gweithdrefnau disgyblu, gweithdrefnau gallu a gweithdrefnau cysylltiedig y Cyngor, fel y cânt eu mabwysiadu o bryd i'w gilydd, yn caniatáu hawl i apelio at Aelodau.
- (c) Ni fydd paragraffau (a) a (b) yn berthnasol i:
 - (i) y swyddog a ddynodwyd yn bennaeth gwasanaeth taledig yr awdurdod;
 - (ii) prif swyddog statudol o fewn ystyr adran 2(6) o Ddeddf 1989(3) (swyddi â chyfyngiad gwleidyddol);
 - (iii) prif swyddog anstatudol o fewn ystyr adran 2(7) o Ddeddf 1989;
 - (iv) dirprwy brif swyddog o fewn ystyr adran 2(8) o Ddeddf 1989;
 - (v) Swyddog Monitro,
 - (vi) Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd,
 - (vii) person a benodwyd yn rhinwedd adran 9 o Ddeddf 1989(4) (cymhorthwyr i grwpiau gwleidyddol); neu
 - (ix) person y mae rheoliadau a wneir o dan adran 35(4) a (5) (darpariaeth o ran penodi, disgyblu, atal dros dro a diswyddo athrawon a staff eraill mewn ysgolion a gyflogir gan yr awdurdod addysg lleol) o Ddeddf Addysg 2002(5) yn gymwys iddo.

11.10.6 Penodiadau cynorthwywyr i'r grwpiau gwleidyddol.

- (a) Penodir cynorthwydd grŵp gwleidyddol yn unol â dymuniadau'r grŵp gwleidyddol hwnnw.
- (b) Gwahoddir y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd fel sylwedydd i unrhyw gyfweiliad ar gyfer penodi cynorthwydd grŵp gwleidyddol.

11.10.7 Camau Disgyblu

(a) Yn y paragraff hwn, mae “camau disgyblu” yn cynnwys diswyddo a fwriedir am unrhyw reswm heblaw am ddileu swydd, iechyd gwael parhaol neu fethiant i adnewyddu contract cyfnod penodol, ymddeoliad a gynlluniwyd ac ymddeoliad cynnar a chyfnodau prawf anfodddhaol.

(b) *Gweithdrefnau Ysgrifenedig*

Yn ddarostyngedig i (i) isod bydd camau disgyblu yn erbyn Pennaeth y Gwasanaeth Cyflogedig, y Swyddog Monitro y Prif Swyddog Cyllid a'r Pennaeth Gwasanaethau Democraidaidd yn cael eu cymryd yn unol â Gweithdrefnau Prif Swyddogion y Cyngor (mae hyn yn cynnwys swyddog sydd yn destun camau disgyblaeth arfaethedig oedd ar yr adeg yr honnwyd y digwyddodd y camymddwyn wedi ei gyflogi yn un o'r swyddi uchod ond nad yw yn parhau yn swydd ar adeg y camau disgyblaeth arfaethedig).

(i) Petai yn dod i'r amlwg fod honiad o gamymddwyn gall arwain at gamau disgyblu wedi ei wneud yn erbyn un o'r swyddogion a restrir uchod yna penodir pwyllgor ymchwilio gan y Cyngor i ymchwilio i'r honiadau yn unol â gofynion Rheol 9 o Reoliadau Awdurdodau Lleol (Gorchmynion Sefydlog) (Cymru) 2006).

(ii) Bydd camau disgyblu yn erbyn pob Swyddog arall yn cael eu cymryd yn unol â'r Amodau Gwaith Lleol.

(c) *Unigolyn Annibynnol*

Ni cheir cymryd unrhyw gamau disgyblu o dan baragraff (b) uchod ac eithrio yn unol ag argymhelliad mewn adroddiad a wnaed gan unigolyn annibynnol dynodedig dan Reol 9 o Reoliadau Llywodraeth Leol (Rheolau Sefydlog)(Cymru) 2006.

(ch) *Atal Rhag Gweithio*

Caiff Swyddog a enwir yn (b) gael eu hatal rhag gweithio tra bod ymchwiliad yn cael ei gynnal i gamymddwyn honedig. Bydd y Swyddog dan sylw yn cael ei (h)atal rhag gweithio ar gyflog llawn a daw'r cyfnod atal i ben wedi dau fis o ddyddiad y daw'r ataliad i rym.

11.10.8 Apeliadau

Ni fydd unrhyw un o'r uchod yn atal Cynghorydd rhag gwasanaethu fel Aelod o bwyllgor apêl neu gorff a sefydlwyd i ystyried apêl gan:

- (a) unrhyw unigolyn yn erbyn unrhyw benderfyniad yn ymwneud â phenodi'r unigolyn hwnnw yn Aelod o staff yr awdurdod; neu
- (b) Aelod o staff yr awdurdod yn erbyn unrhyw benderfyniad yn ymwneud â diswyddo neu gymryd camau disgyblu yn erbyn yr Aelod hwnnw o staff oni bai bod y diswyddo'n gysylltiedig â mater yn ymwneud â gallu, camymddwyn, rhyw reswm perthnasol arall, rhyw ddeddfiad statudol arall neu ymddeoliad a gynlluniwyd lle y rhoddwyd llai na chwe mis o rybudd i'r Aelod o staff. Yn yr achosion hyn, cynhelir yr apêl gan uwch Swyddog.

PWYLLGOR PENODI PRIF SWYDDOGION

- Ceir manylion am gyfansoddiad y pwyllgor hwn yn Adran 9 y Cyfansoddiad.
- Mae'r tabl isod yn rhestru'r swyddogaethau penodol sydd wedi eu dirprwyo i'r Pwyllgor. Yn y drydedd golofn nodir os yw'r swyddogaeth wedi ei dirprwyo ymlaen i Brif Swyddog. Ceir manylion pellach am hawliau'r Prif Swyddog, gan gynnwys unrhyw gyfyngiad ar ei hawl i weithredu, yn y Cynllun Dirprwyo i Swyddogion (Atodiad 3 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad).

Swyddogaeth	Darpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyo - <i>(yn amodol ar unrhyw gyfyngiadau yn y Cynllun Dirprwyo i Swyddogion)</i>
1. Rhoddi cyfweiliad rhagarweiniol i ymgeiswyr am swydd y Prif Weithredwr a chyflwyno argymhellion i'r Cyngor Llawn		
2. Penodi Cyfarwyddwyr Strategol		
3. Penodi Penaethiaid Adran		
<u>4. Penodi Pennaeth Gwasanaeth Democrataidd</u>		
<u>5. Penodi Swyddog Monitro</u>		
6. Tynnu rhestr fer at ddibenion 1 i 5 uchod.		
7. Penderfynu ar gamau disgyblaeth yn erbyn aelodau o staff yn y swyddi a restrir yn 1 i 3 uchod.		
8. Adolygu cynaliadwyedd y polisi tâl a gwneud argymhellion i'r Cyngor Llawn		

Atodiad 3

RHEOL GWEITHDREFN 9.12.3

- (5) Ni chaiff yr un aelod wasanaethu fel cadeirydd mwy nag un pwyllgor. Ni fydd y ddarpariaeth hon yn rhwystro aelod sy'n gadeirydd pwyllgor rhag cymryd y gadair mewn pwyllgor dan baragraff (2), na rhag gwasanaethu fel cadeirydd y Pwyllgorau Trwyddedu Canolog a Thrwyddedu Cyffredinol yr un pryd.

Atodiad 4

RHEOL SEFYDLOG 4.17 PRESENOLDEB O BELL

4.17.1 Darperir cyfarpar fideo-gynadledda yn swyddfeydd y Cyngor yn Nolgellau a Phwllheli ac yn Siambr Dafydd Orwig a Siambr Hywel Dda yng Nghaernarfon i ganiatáu i aelodau ymuno â phwyllgorau heb fod yn bresennol yn ystafell y cyfarfod ("ymuno o bell"), ar yr amodau canlynol.

4.17.2 Dim ond yn y pwyllgorau craffu, y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd a'r Pwyllgor Iaith y bydd modd i aelod ymuno o bell.

4.17.3 Rhaid i aelod sy'n dymuno ymuno o bell mewn pwyllgor roi o leiaf 5 4 niwrnod o rybudd i'r Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd. O dderbyn rhybudd yn unol â'r rheol hon bydd y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd yn gwneud y trefniadau angenrheidiol (gan gynnwys unrhyw ddarpariaeth gyfieithu) i ganiatáu i'r aelod ymuno o bell.

~~4.17.4 Ni fydd aelod sy'n ymuno o bell yn cyfrif tuag at gworwm y cyfarfod.~~

4.17.5 Ni fydd cworwm yn y cyfarfod ar unrhyw adeg pan fydd y nifer o aelodau sy'n mynychu yn yr ystafell lle cynhelir y cyfarfod yn llai na [30%]* o'r holl aelodau sy'n mynychu'r cyfarfod (boed yn yr ystafell gyfarfod neu'n ymuno o bell)

4.17.6 Ni fydd unrhyw ddiffyg yn y ddarpariaeth dechnolegol (pa un ai yw hynny'n arwain at golli cysylltiad yn llwyr neu'n rhannol) yn annilysu unrhyw ran o'r trafodaethau nac yn amharu ar unrhyw bleidlais a gymerir. Caiff y Cadeirydd ohirio'r cyfarfod os yw o'r farn fod hynny'n briodol